

פולניה

כורה ביר ררעהו

בשבוע שעבר, כאשר נפתחו דלתות "בית החינוך" של מירוב בפני האזרח הישראלי שמעון אורנשטיין (ראה במדינה) נפתחו לו רחצה גם שעריו של מוסד דומה בארשה, בית פולניה. מתוכם יצא גבר גבהיקומה, ממושקף, צנום מאד: הרמאן פילד, האדריכל כל האמריקאי, שנעלם בארשה בשנת 1949 ובני משפחתו נואשו ממנו, לאחר שכל החיפושים אחריו עלו בתוהו.

פילד הכיר את פולניה היטב. הוא הירבה לבקר בה עוד לפני העלמו, שהה בארשה בשנת 1939, שב וסייר בהבני פולניה בשנת 1947, כדי ללמוד את שיטות הבנייה המזרחיות. לאחר מכן חזר לחודשים מספר לארצות הברית, הופיע בעשרות אסיפות עם, דיבר על המיזם היוצר והחינוכיות הדמוקרטית, הניכרים בסיגנון הבנייה הפולני.

השבוע, לאחר שיהרורה, זכה פילד לשוב ולהיגות מסגנון הבנייה הפולני: הוא היר עבר לבית-מרנוע מפואר בקרבת הארשה, והובטח לו כי הוא יקבל פיצויים כיד הי רפובליקה על חמש השנים של מאסרו. הדיבר היחידי שהוסיף להעכיר את רוחו היה גורלם המעורפל מאד של אחיו נואל וגיסו, חו, הרטה, שנעלמו בפולניה בראשית שנת 1949. הוא פנה אל השלטונות מיד לאחר צאתו לחופשי, ביקש להתראות עם קרוביו, לא קיבל כל תשובה.

סוכן כפיל. לעומת השתיקה של ממשלת-פולניה בכל הנוגע למקום המצאם של נואל והרטה פילד, פירסם שירות-המודיעין הפולני א. א. 9. פרטים רבים על נסיבות מאסרו של הרמאן: לדברי השלטונות הפולניים נאסר פילד, לאחר שהואשם בריגול על ידי סוכן השירות החשאי הפולני, יוזף כחיאט לו, יחד עם קבוצה גדולה של אורחים פולניים. לאמיתו של דבר היה סחיאטלו סוכן מסחה של השירות החשאי האמריקאי, הוא היה מוכרח להעמיד פנים כממלא את תפקידו באמונה, מסר לידו השלטונות הפולניים קבר צת אנשים חפים מכל פשע. "חבל שהבר נתגלה רק כעבור חמש שנים, אמר קריין רדיו הארשה.

לצערם הרב של שלטונות-פולניה היה סחיאטלו עצמו בטוח מכל עונש: הוא נמלט בשנה שעברה למערב, הציע את שירותו לאמריקאים, מנהל מאז תעמולה אנטי-קומוניסטית מסועפת כרדיו ובטלביזיה של ארצות-הברית.

"לא היה לי כל קשר עם פרשת הרמאן פילד", הכריז השבוע סחיאטלו בפני עתונאים, שהקיפוהו בשאלות, "בעבדי בשירות הבטחון הפולני לא טיפחתי באזרחים זרים

גינה לודובריג'ידה בניוירוק אפילו אחרי שבע שנים

בי. גיי. משך בכתפיו ואמר: "אין בזה כל פלא. כאן בסדום יש אנשים רבים, שיודעים לדבר עברית."

הפתיע את עתונאי-החוץ יושב-ראש חברת השילומים הלז' רן, שהופיע לפנייהם בתל-בושתו הרגילה: חולצה כחולה-פרומה, נע-ליים פשוטות ומכנסי-חאקי. כאשר נשאל דן מדוע הוא מנהל את החברה לפי ראיות עיניו, בניגוד לחוות דעתם של מומחים ולתוכניות דמיוניות על-ידי גורמים צדדיים, השיב בחיוך: "כאשר פורצת מחלוקת בין מומחים בעלי שם אפשר לעשות רק דבר אחד: להביא לא-מומחה שיכריע ביניהם."

נתקף תדהמה משה בראננה, יושב ראש ועדת הירידים הישראלית, כאשר קרא בגירוזם פוסט דברי-ביקורת חריפים, שמי תת חייב עזרא איכילוב על הביתן הישראלי בתערוכת-המוזון בלונדון. סיבת תדהמה: ישראל לא השתתפה בתערוכה, לא הקימה בה כל ביתן.

עורמת מלך

תבונה בלתי-רגילה גילה השאח הפרסי, מוחמד ריזה פאחלווי, שידע כיצד להתגבר על הקושיים, בהם נתקל בקבלות פנים דיפלומטיות, בגלל איסורו של הגיבויא לשתות את "הטיפה הראשונה". הוא הכניס את אצבעו לכוס, טיפסף את הטיפה הראשונה של יין-שאמפאניה על המפה, שתה בשלוה את שאר היין.

על תבונתו הגדולה של ראש-משלת בריטניה סר ווינסטון צ'רצ'יל סופרה ל-אחרונה בלונדון ההלצה הבאה: צ'רצ'יל הגיע אל שערי ג'הדען יחד עם שני הגיבויאים האחרים. להזמנת פטרוס הקדוש כי לא אחד מהם ישימע בקשה אחרונה, דרש צ'רצ'יל מאלננקוב: "שכל האמריקאים יושמדו!" דרש דייט אייזנהואר: "שכל הרוסים יעלמו מן העולם!" ואילו צ'רצ'יל דרש רק סיגאר וקוניאק. שאל פטרוס את המנהיג הבריטי: "האם אתה ממחר?" השב צ'רצ'יל: "אין דבר, יש לי פנאי. נא להיענות קודם לבקשת שני ידידי!" להזמנת עתונאים לתאר לפנייהם את אפריקה, בה בילתה חודשים מספר, השיבה שחקנית-הקולנוע חטובת-הגיורה ורבת-הכשרון, ג'ין קריין: "הגינגול האפריקאי נבדל מהוליווד רק בדבר אחד: יש בו קופים במקום דויד-וואגים."

סיון מעניין ערכה שחקנית אחרת, גינה לודובריג'ידה שופעת-הקימורים, שהגיעה לאחרונה לארצות-הברית ממולדתה, איטליה: היא הצטלמה מול ראי עקום, כדי להוכיח כי שום להטוט אופטי לא יצליח לפגוע בפי-גיורתה, לא הצליחה להוכיח דבר. אמר אחד הנוכחים במקום: "איי לו היתה גינה נראית בחיים כפי שהיא נראית בראי, לא הייתי מוכן להתקרב אליה אפילו לאחר שבע שנות ישיבה באי בו דד."

אנשים

דרר שחקן

בדרפו להצגת המחזה קובלן בסדום, הפעיל גיבור-המחזה יוסף ירין, גבהיקומה ועבה-הקול את המיקרופון של איטובוס יתורי, בו נסעו השחקנים, נשא נאו-תהילה למחזה ולמחברו, יגאל מוסיונזון, שהשתתף במסע, סיים אותו במלים: "קובלן הוא דרך-גבוהה של התיאטרון הקאמרי!"

כאשר נשאל ראש-עיריית באר-שבע פועל, זאב זריון, מדוע הגיע להצגה בסדום בטרמפ, גילה לשואלים עובדה מפתיעה: לעיריית באר-שבע אין אף מכונית נוכעים אחת.

לאחר הצגת קובלן ניגש דוד בן גור-יין, שהגיע במיוחד משדה-בוקר, אל צעיר שחרחר מעובדי-מפעל האשלג, חשב אותו לעולה מצפון-אפריקה, שאל לדעתו על החזנה, קיבל תשובה בוק: "איני יודע. אני יליד-הארץ."

ניסה להתפאר לפני כן-גוריון כמבטאו העברי המצויין נחמיה כהן, כסוף-השיער, ער, איש המגבית דמאוחות, שגולד בירור שליים, הגר בילדותו לארצות-הברית, אולג

הזכרת שמי בקשר למאסרו של פילד מיר עדת רק להבאיש את ריחיו.

אולם לאחר שאלות נוספות התברר שהוא יודע, בכל זאת, משהו על הפרשה: הוא אמר כמעט בתדאות גמורה כי נואל והרטה פילד אינם עוד בחיים.

כדור-הארץ

ממשלת גרמניה המערבית העניקה השבוע, זו הפעם הראשונה מאז הקמתה, שני אותות הצטיינות לצרפת. מקבלי האותות: הכומר ז'אן ד'ריבו וז'אן משירה, שהירבו לפעול למען ילדי פליטים גרמניים.

בחפירות שנערכו לאחרונה ברובע שור מון בפאריס נמצאו אלפי שלדי-אדם. הארכי-אולוגים משערים כי במקום זה ניצבו עצי-התלייה, עליהם הומתו הפושעים למיניהם מן המאה ה-13 ועד המהפכה הצרפתית.

בשדות הנפט של פאלאדנו, דרום-סורבטרה, מאיימים 2000 פועלים אינדוניזיים בשביתה, אם לא יסולק מיד מנהל העבודה ההולנדי, שנישלח למקום על-ידי חברת של.

בדין-וחשבון שפירסם לאחרונה גילה מפקד משטרת-חינה כי מספר פשעי-המין בירת אוסטרליה עלה מ-289 בשנת 1947 ל-824 בשנת 1953. סיבת העלייה: ריבוי השימוש במשקאות משכרים.

חשבון 890

- בין פותריו תשבין זה יוגרדו הפרטים הבאים:
3 פרטים: ספרים מהוצאת מ. סורה.
2 פרטים: ארנקים מתוצרת צ. ב.

- מאוזון: 1. סכין, כף ומזלג; 2. חברת תעופה ישראלית; 3. בעברית, ממגורה; 4. אדם החי על רובהו; 5. מין ארג; 6. נושאי אות הכלניה על רקע חרבה של צה"ל; 7. סמל האיסיות; 8. האיש שבא לניגוח; 9. נציב מנגנון עובדי המדינה; 10. מדוקק יהודי מימי הביניים; 11. עליו נישא הדגל; 12. דגם של מכונית-משא; 13. גולד מונג; 14. מחליפים אותה, לעתים קרובות, עם הקיבה; 15. נושא מחקרו העיקרי של קארל מירס; 16. החוקה בארצות ערב; 17. המחבלת הראשית בעירות הארץ; 18. לכל בקבוק; 19. חסר רגל; 20. עירו של לנין; 21. בא לקלל ונמצא מברך; 22. עיר מצרית עתיקה; 23. עורך הדין של גרינהלד; 24.

4x4 grid with numbers and letters for a crossword puzzle.

אדון, בלשון פנייה: 44. קצין זוטרי בצה"ל; 46. הזוה; 48. פרוגרמה, בעברית; 49. היא מנוחלת ומנחנת.

- מאונך: 2. מושב מלכותי; 3. בירת הי וואלסים; 4. פארוק היה פעם כזה; 5. אתליט; 6. אלף מטרים; 7. בעלת חמש האצבעות; 8. בירה תוצרת הארץ; 9. בעברית, נגיף; 10. יישוב בעמק בית-שאן; 11. בן-דוד, ב" מלה אחת; 12. עליו פרוש האוהל; 13. חב" רת ספנות; 14. מערה קטנה; 15. נושא מ" עניין; 16. אליה חזר גנרל בניקה; 17. עיר סה, בלשון אחרת; 18. מתכת, בעיקר לציר פוי; 19. עוזרת בביקור במקומות העליונות של מגרד-שחקים; 20. מה שאורחי ישראל שילמו, בשנה שעברה, צמוד למס ההכנסה; 21. אוכל משובח, מיוחד במינו; 22. לסנאי יש מזה, ארוך; 23. מגדולי הנהרות במרחב; 24. אביו של משה; 25. כנוי המחחרת לנשק; 26. כל אדם בראשיתו; 27. סכום; 28. 45. נייוירוק וכל השאר; 29. מלת קריאה.

רשימת זוכי תשבץ-הענק, ראה במדור המודעות בעמוד 16